

РУКОВОДИТЕЛЬ
ИСПОЛНИТЕЛЬНОГО
КОМИТЕТА
НАРАТЛИНСКОГО
СЕЛЬСКОГО ПОСЕЛЕНИЯ
БУГУЛЬМИНСКОГО
МУНИЦИПАЛЬНОГО
РАЙОНА РЕСПУБЛИКИ
ТАТАРСТАН

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
БӨГЕЛМӘ МУНИЦИПАЛЬ
РАЙОНЫ
НАРАТЛЫ
АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ
БАШКАРМА КОМИТЕТЫ
ЖИТӘКЧЕСЕ

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

КАРАР

24.06.2019

Наратлы авылы

№ 27

2019 – 2029 елларда
Татарстан Республикасы
Бөгелмә муниципаль районы
Наратлы авыл жирлегендә
транспорт инфраструктурасын
комплекслы үстерү программасын
раслау турында

2016 елның 27 июлендә Россия Федерациясе транспорт министры М.Ю. Соколовның транспорт һәм юл хужалыгы өлкәсендә номатив-хокукий актларны гамәлгә ашыру буенча Россия Федерациясе субъектлары житәкчеләре белән уздырган селектор киңәшмәсенең муниципаль берәмлекләр өчен транспорт инфраструктурасын комплекслы үстерү программасын эшләү һәм раслау өлешенә кагылышлы 58нче беркетмәнең 2нче өлешенә 2нче пунктына, Татарстан Республикасы Транспорт һәм юл хужалыгы министрлыгының 2016 елның 19 декабрендәге №03-16/5899нчы хатына туры китереп, Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районы Наратлы авыл жирлегендә, куркынычсызлык дәрәжәсен күтәрү белән беррәттән, транспорт инфраструктурасы үсешен тәэмин итү максатында,

КАРАР БИРӘМ:

1. 2019 – 2029 елларда Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районы Наратлы авыл жирлегендә транспорт инфраструктурасын комплекслы үстерү программасын расларга.

2. Әлеге карарның үтәлешенә контрольлек итүне үз өстемдә калдырам.

Житәкче

С.А. Дмитриев

Татарстан Республикасы
Бөгелмә муниципаль районы
Наратлы авыл җирлегенә
башкарма комитеты карары
белән расланган
2019 елның “24” июне №27

2019 – 2029 елларда
Татарстан Республикасы
Бөгелмә муниципаль районы
Наратлы авыл җирлегендә
транспорт инфраструктурасын комплекслы үстерү
ПРОГРАММАСЫ

Наратлы авылы

2019 ел

1. ПРОГРАММА ПАСПОРТЫ

1.	Программа атамасы	2019-2029 елларда Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районы Наратлы авыл жирлегендә транспорт инфраструктурасын комплекслы үстерү программасы
2.	Программаның заказчысы, эшләүчесе һәм үтәүчесе	Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районы Наратлы авыл жирлеге Башкарма комитеты
3.	Программаны эшләү өчен нигез	<p>- 2014 елның 29 декабрендә кабул ителгән “Россия Федерациясенен Шәһәр төзелеше турындагы кодексына һәм Россия Федерациясенен аерым закон актларына үзгәрешләр кергү турында”гы № 456-ФЗ Федераль законы;</p> <p>- Россия Федерациясе Хөкүмәтенен 25.12.2015 елның 25 декабрендә кабул иткән “Жирлекләр, шәһәр округларында транспорт инфраструктурасы системасын комплекслы үстерү программаларына таләпләрне раслау турында”гы №1440 карары;</p> <p>- Татарстан Республикасы Президенты Р.Н. Миңнехановның 6 июнендә биргән «Муниципаль берәмлекләрдә транспорт инфраструктурасы системасын комплекслы үстерү программасын эшләү турында»гы №326661 - МР биреме.</p>
4.	Программаның максаты һәм бурычлары	<p>Максат: «Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районы Наратлы авыл жирлегендә, куркынычсызлык дәрәжәсен күтәрү белән беррәттән, транспорт инфраструктурасы үсешен тәмин итү».</p> <p>Бурычлар: Транспорт инфраструктурасы объектлары төзелешен, реконструкцияләүне тәмин итү; Муниципаль берәмлек территориясендә юл хәрәкәте</p>

		куркынычсызлыгын күтөрү
5.	Транспорт инфраструктурасы үсешенең максатчан күрсәткечләр (индикаторлары)	Жирле әһәмияткә ия булган гомуми кулланыштагы автомобиль юлларының озынлыгы; Транспорт инфраструктурасы объектлары төзү, реконструкцияләү проектларының саны; Төзелгән, реконструкцияләнгән автомобиль юлларының озынлыгы; Юл хәрәкәтен оештырганда кертелгән техник чараларның саны.
6.	Гамәлгә ашыру сроклары	2019-2029 еллар
7.	Программа чаралары	5нче “Транспорт комплексы үсешенең приоритетлары” бүлегендә китерелгән
8.	Финанслау чыганақлары	ТР бюджеты, муниципаль берәмлек бюджеты, бюджеттан тыш чыганақлар
9.	Программаны гамәлгә ашырудан көтелә торган соңгы нәтижәләр	- Муниципаль берәмлек территориясендә юл хәрәкәтендә катнашучыларның сакланганлык дәрәжәсен күтөрү.

2. Гомуми мәғлүматлар

Бөгелмә районының Наратлы авыл жирлеге районның көньяк-көнчыгыш, өлешендә урнашкан, административ үзәге – Наратлы авылы. Наратлы авыл жирлеге Исаково, Спас, Татар Димскәе авыл жирлекләре, шулай ук Оренбург өлкәсенең Яковлево авыл жирлеге, Баулы районының Потап-Томбарлы авыл жирлеге һәм Баулы районының Мортаза авыл жирлеге белән чиктәш.

Авыл жирлеге составына 3 торак пункт керә: Наратлы, Ключи авыллары, Петровка бистәсе. Жирлекнең административ үзәге – Наратлы авылы. Жирлек административ үзәгеннән Бөгелмә муниципаль районының административ үзәгенә кадәр ераклык - 25 км тирәсе. Наратлы авыл жирлеге халкы сан ягыннан 01.01.2019 елга 752 кешене – Бөгелмә муниципаль районы халкының гомуми саныннан чыгып 0,71% тәшкил итә. Жирлек территориясе – 83.31 кв.км.

3. Транспорт инфраструктурасы сыйфатламасы

Жирлек территориясендә тышкы транспорт бер төр – автомобиль төре белән бирелгән. Жирлекнең торак пунктларында тышкы транспортның күләме зур түгел. Тышкы транспорт, жирлекнең район һәм республика үзәкләре һәм күрше-тирә муниципаль берәмлекләр белән багланышы жәһәттеннән, зур әһәмияткә ия.

Авыл жирлеге аша, федераль әһәмияттәге автомобиль юлы – “Урал” М-5 трассасы уза.

Наратлы авыл жирлеге территориясендә юл челтәрен үстерү жәһәттеннән төп чаралар Бөгелмә муниципаль районы Наратлы авыл жирлегенең 2020 елга кадәр социаль-икътисадый үсеш планында каралган.

Тышкы транспортны үстерү өлешендә Программа чаралары булып торалар:

1. Наратлы авыл жирлеген территориаль планлаштырганда жирле әһәмияткә ия булган автомобиль юлларын норма хәленә китерүне исәпкә алу (барлык чорга).

2. Муниципаль берәмлек чикләрендә федераль һәм региональ әһәмияткә ия булган автомобиль юллары үстерү өчен жир кишәрлекләре бүлеп бирүгә теләктәшлек итү (барлык чорга).

3. Федераль һәм региональ әһәмияткә ия булган автомобиль юлларының тармакларын һәм саклаулы зоналарын файдалану режимын саклауны тәэмин итү (барлык чорга).

Жәмәгать транспорты.

Транспорт – жирлек инфраструктурасының йөк ташу һәм пассажирлар йөртү буенча икътисадның барлык тармакларының һәм халыкның ихтыяжларын канәгатьләндерә, житештерүчеләр һәм кулланучылар арасында продукциянең төрле төрләрен йөртә, халыкка һәркем куллана алырлык транспорт хезмәте күрсәтә торган мөһим состав өлеше.

Транспортның тотрыклы һәм нәтижәле эшләве халыкның йөк ташуга булган ихтыяжларын тулысынча канәгатьләндерү һәм жирлектәге барлык предприятиеләрнең уңышлы эшләве өчен кирәкле шарт булып тора. Жирлектә пассажир транспортының бердәнбер һәм төп төре булып такси һәм шәхси машиналар тора. Жирлек территориясе аша түбәндәге автотранспорт маршрутлары уза: Бөгелмә – Наратлы. Наратлы авыл жирлеге территориясендә автотранспорт предприятиеләре юк. Авыл жирлеге торак пунктлары һәм район үзәге арасында хәзерге вакытта автобус транспорты юк. Наратлы һәм Бөгелмә шәһәре арасында даими автобус элементәсе эшли. Жирлектә хәрәкәтләрнең күбесе шәхси автотранспортка һәм жәяүлеләр юлына туры килә.

4. Урам – юл челтәре

Урам-юл челтәре торак пунктлардагы транспорт, инженерлык һәм социаль инфраструктурасын тәшкит итә торган төп элемент булып тора. Жирлекнең комплекслы үсешендә юл челтәренең һәм инфраструктур объектларының үсеше аеруча социаль әһәмияткә ия булып тора. Наратлы авыл жирлегенең урам-юл челтәре озынлыгы – 7,9 км, шул исәптән, Петровка бистәсенекә – 1.1 км, Ключевка авылыныкы – 0,8 км. Жирлектә автомобиль юлларының күпчелек өлешенә вак таш түшәлгән.

Бөгелмә муниципаль районы Наратлы авыл жирлеге урам-юл челтәре сыйфатламасы 1нче Таблицада бирелә.

Таблица 1

Юлның идентификацион номеры	Юл исеме (урам)	Раслаучы документка сылтама	Юл категориясе	Юлның гомуми озынлыгы (мощность), километр	Юлның гомуми озынлыгы (мощность), кв. метр	Катлам төрләре буенча участоклар									
						Цементобетон катлам		Асфальтобетон катлам		Щебень һәм гравий катламы		Күчә торган типтагы катлам		Грунт катламы	
						озынлык, километр	мәйдан, кв. метр	озынлык, километр	мәйдан, кв. метр	озынлык, километр	мәйдан, кв. метр	озынлык, километр	мәйдан, кв. метр	озынлык, километр	мәйдан, кв. метр
4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
	с. Наратлы, ул. Калинина	техник паспорт	III	0,4	2436	-	-	-	-	0,4	2	-	-	-	-
	с. Наратлы, ул. Советская	техник паспорт	III	2,3	14741	-	-	2,3	14,7	-	-	-	-	-	-

5. Транспорт комплексы үсеше приоритетлары

2029 елга кадәр муниципаль берәмлекнең транспорт комплексы үсешендә төп приоритетлар булырга тиеш:

- булган урам-юл челтәре капламнарын ремонтлау һәм реконструкцияләү.

Наратлы авыл жирлегендә территориясендә транспортны үстерү төрле дәрәжә хакимиятләрнең: федераль, региональ, муниципаль властьларның уртак тырышлыгына йөз тотып, комплекслы якин килүгә нигезләп алып барылырга тиеш. Авыл жирлегендә транспорт системасын үстерүне планлаштырганда, район һәм төбәк транспорт системасының перспективадагы үсеше исәпкә алынырга тиеш. Авыл жирлегендәге транспорт системасы регионның транспорт системасы элементы булып тора, шуңа күрә дә территориядә транспорт инфраструктурасын оптимальләштерүгә бәйлә барлык бурычларны да чишү бары тик жирлекнең жирле үзидарә органнары вәкаләтләре кысаларында гына хәл ителә алмый. Программа тарафыннан транспорт инфраструктурасын үстерүгә кагылышлы тәкъдимнәр барлык дәрәжәдәге бюджетлар катнашында гамәлгә ашырылуны күздә тотта. Жирлекнең жирле үзидарә органнарының бурычы булып дәүләт власте органнары белән жирле үзидарә арасында үзара хезмәттәшлекне тәмин итү чараларын оештыру, транспорт инфраструктурасын үстерү буенча инициативалы тәкъдимнәр эзерләү тора. Транспорт инфраструктурасы үсешенә федераль дәрәжәдәге төп юнәлешләре РФ Хөкүмәтенә 2008 елның 22 ноябрендә биргән №1734-р күрсәтмәсе белән расланган Россия Федерациясе транспорт стратегиясе тарафыннан билгеләнгән.

Транспорт стратегиясенә ярашлы рәвештә, транспорт системасы үстерүнең стратегик максаты – икътисадның һәм жәмгыятьнең социаль юнәлешле инновацион үсеш ихтыяжларын һәм көндәшлеккә сәләтле булган яхшы сыйфатлы транспорт хезмәтләренә булган ихтыяжларны канәгатьләндерү.

Көндәшлеккә сәләтле булган нәтижәле транспорт системасын булдыру өчен төп 3 өлеш кирәк:

Көндәшлеккә сәләтле югары сыйфатлы транспорт хезмәте күрсәтү;

Көндәшлеккә сәләтле югары сыйфатлы транспорт хезмәте күрсәтүне тәмин итәрлек дәрәжәдә югары житештерүчән куркынычсыз транспорт инфраструктурасы һәм транспорт чаралары;

Транспорт хезмәтләренә тәкъдимнәрне сораудан күбрәк булырлык дәрәжәдә арттыру өчен шартлар булдыру (шулай түгел икән, көндәшлек мохите булмаячак).

6. Урам-юл челтәрен оптимальләштерү

Жирлектә транспорт комплексын үстерүнең югарыда билгеләнгән приоритетларына туры китереп, Программа тарафыннан урам-юл челтәрен оптимальләштерүнең түбәндәге чаралары каралган.

Программа тарафыннан магистраль урам-юллар челтәрен нормативларга туры китереп формалаштыру буенча тәкъдимнәр бирелә. Авыл торак пункты һәм авыл жирлегә чикләрендә урам челтәре параметрларының төп исәпләү саннары “Шәһәр төзелеше. Шәһәр һәм авыл жирлекләрен планлаштыру һәм төзү” СП 42.13330.2011 кагыйдәләренә туры китереп кабул ителә.

Яңа торак төзелеше районнарында урамнарны һәм юлларны проектлаганда, урамнарның проектлардагы кызыл сызык киңлекләрен сакларга кирәк, бу алга таба жир участкаларын алу, урамнарны киңәйтү максатыннан капитал төзелеш объектларын сүтү кебек кыйммәтле чараларны булдырмый калырга ярдәм итәчәк. Проектлана торган урамнар, норматив тайпылыш таләпләре үтәлсә өчен, шул рәвешле, рельефка урнашырга тиеш. Катлаулы геоморфологик факторлар булганда, төп урамнарны проектлауга һәм төзүгә аеруча игътибар бири таләп ителә.

7. Транспортның туктап торы һәм озак вакытка куеп саклау урыннарын оештыру

Жирлек территориясендә автотранспортны саклау, нигездә, предприятие участкаларында һәм жирлектә яшәүчеләрнең йортлары тирәсендә, зур булмаган гараж кооперативларында башкарыла. Киләчәктә автомобильләрне жәмәгать куллануы биналары тирәсендә, халыкта автомобильләр саны артуны күздә тотып, оештыруны карарга кирәк. Халыкның жиңел автомобильләрен даими һәм вакытлыча хужалык яны участкаларында куеп саклау торы күздә тотыла.

Өлеге бүлек буенча үтәү зарур булган чаралар:

1. Кирәкле сандагы транспорт кую урыннарын, жәмәгать биналарының сыйдырышлылыгын исәпкә алып, аларны төзү өчен билгеләнгән участкаларда урнаштыруның, төзекләндерүнең административ чараларын тәмин итү (барлык чорга);
2. Хезмәт күрсәтү объектлары янында автостоянкалар төзү (бөтен вакыт);
3. Күпләп жыела торган урыннарда жәмәгать машиналарын кую урыннарын оештыру (беренче чиратта – исәпләү срогы).

8. Жәяүлеләр урамнарын һәм велосипед юллары системасын булдыру: мөмкинлекләре чикле затлар өчен каршылыксыз мохитне тәмин итү

Экологик чиста мохитне саклау, корреспонденция өчен кыска араларда, торак пунктлары территориясендә Программа тарафыннан жәяүлеләр урамнары системасы да карала. Жирлек программасы аз хәрәкәтләнүче халык төркемнәре

өчен каршылыксыз мохит тудыруны күздә тотат. Бу максат белән жәмәгать биналарын проектлаганда, тиешле нормалы авышлыктагы пандуслар төзүгә аерым таләпләр куелырга, тротуарлар капламын камилләштерү һәм каршылыксыз мохит булдыру өчен билгеләнгән барлык таләпләр үтәлергә тиеш.

Бу бүлектә каралган чаралар:

1. Жәяүлеләр хәрәкәтенә өстенлек бирелә торган урамнар системасын формалаштыру (исәпләү срогы – перспективада);
2. Төзүчеләр тарафыннан каршылыксыз мохит булдыру таләпләрен административ чаралар ярдәмендә үтәүне тәмин итү (барлык чорга).

ПРОГРАММА ЧАРАЛАРЫ

Таблица 2

Чараның атамасы	Объектның урнашкан урыны	Гамәлгә ашыру сроклары
Жирле әһәмияттәге автомобиль юлларының техник документларындагы мәгълүматларны актуальләштерү, тармак полосаларын билгеләү	Наратлы, Ключевка авыллары, Петровка бистәсе	2019-2029
Жирлектәге барлык автомобиль юлларындагы һәм урамнардагы инженерлык корылмаларының техник торышына бәя биреп, инвентарьлаштыру уздыру	Наратлы, Ключевка авыллары, Петровка бистәсе	2019-2029
Жирле әһәмияттәге расланган автоюллар исемлегенә, юл капламының үзгәрүен исәпкә алып, үзгәрешләр кертү	Наратлы, Ключевка авыллары, Петровка бистәсе	2019-2029
Территорияләрне планлаштыру документлары белән берлектә башкарыла торган юл хәрәкәте	Наратлы, Ключевка авыллары, Петровка бистәсе	2019-2020

куркынычсызлыгы буенча чаралар комплексын эшләү, гамәлгә ашыру		
Торак пунктлардагы урамнарда каты каптамнарны реконструкцияләү, ремонтлау, төзекләндерү	Наратлы, Ключевка авыллары, Петровка бистәсе	2019-2029
Торак һәм сәнэгать төзелеше өчен яңа территорияләрне үзләштергән вакытта юл һәм тротуарларны комплекслы төзү	Наратлы, Ключевка авыллары, Петровка бистәсе	2019-2020
Жәмәгать транспорты өчен туктау мәйданчыкларын һәм павильоннарын урнаштыру, жиһазлау	Наратлы, Ключевка авыллары, Петровка бистәсе	2025